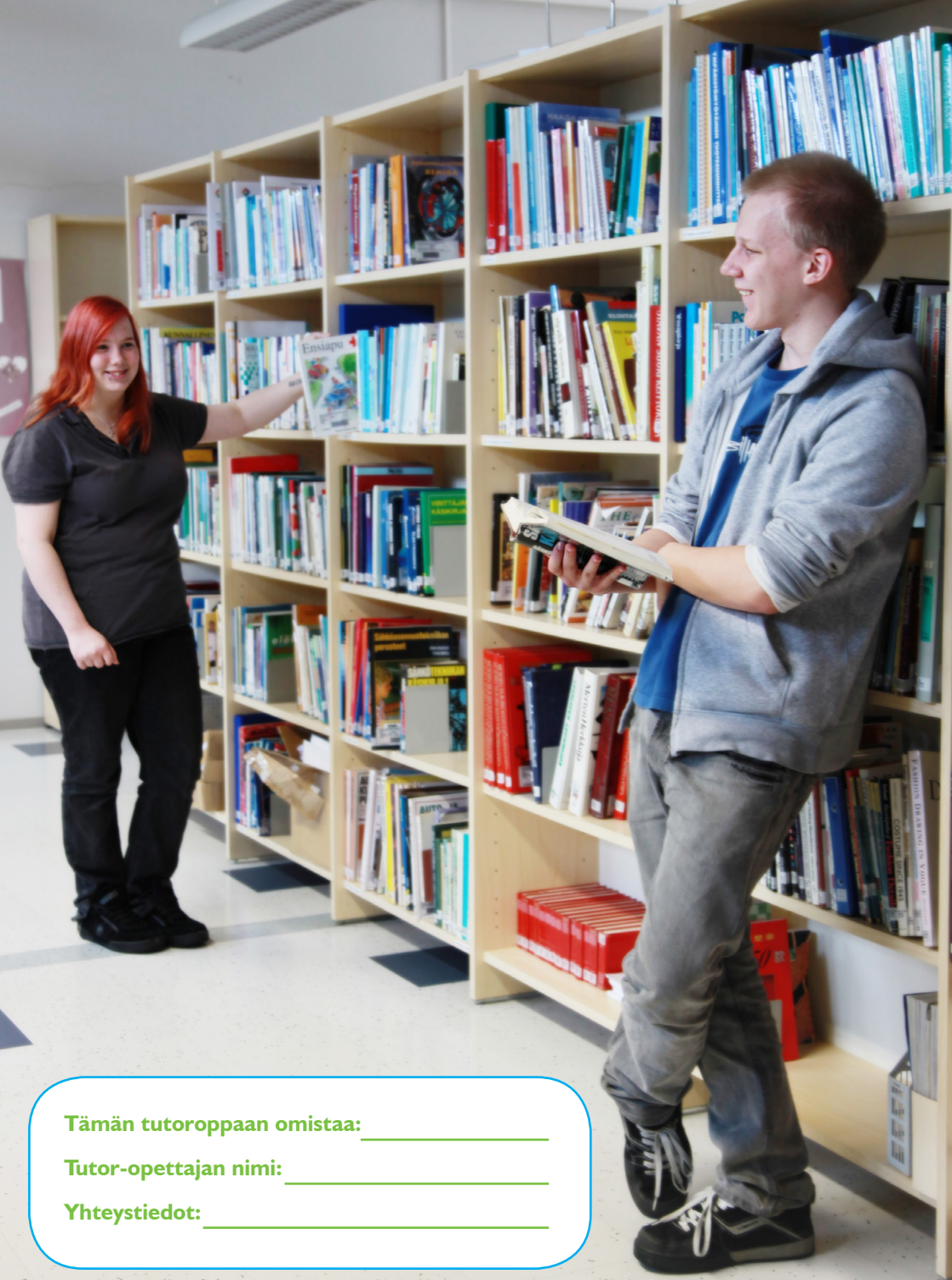

TUTOR-OPAS

Tämän tutoroppaan omistaa: _____

Tutor-opettajan nimi: _____

Yhteystiedot: _____

Sisällysluettelo

1. Tutortoiminnan tavoitteet.....	4
2. Mikä tutor on?.....	4
3. Tutoriksi hakeutuminen ja kouluttautuminen	5
4. Tutorin tehtävät	6
4.1 Tutorkokouksissa sovitaan yhdessä toiminnasta	6
4.2 Tutor uusien opiskelijoiden ohjaajana ja tukijana	6
4.3 Tutorit järjestävät yhteistä toimintaa oppilaitoksessa ja vapaa-aikana.....	7
4.4 Tutor osallistuu koulutuksen ja oppilaitoksen markkinointiin	7
4.5 Tutor osallistuu oppilaitoksen erilaiseen kehittämistoimintaan.....	7
5. Jokainen toimipaikka järjestää tutoritoimintansa itse	8
6. Tutorin yhteistyökumppanit.....	8

Taulukot

Tutorkokoukset	9
Ryhmän tapaamiset / tutorvartit	10
Yhteisten tapahtumien järjestäminen.....	11
Tutor mukana koulutuksissa, edustustilaisuuksissa tai koulutuksen markkinoinnissa	12
Tutortoiminnan vuosisuunnitelma.....	13

I. Tutortoiminnan tavoitteet

Tutortoiminnan tavoitteena on auttaa ja tukea aloittavia opiskelijoita sopeutumaan uuteen opiskeluympäristöön ja pääsemään mukaan opiskeluyhteisöön. Tärkeä tavoite on myös opiskelijoiden ja toimipaikan henkilökunnan välisen vuorovaikutuksen aktivoiminen. Tutorit toimivat äänitorvena ja sanansaattajana opiskelijoiden ja henkilökunnan välillä. Tutoreitten koulutuksien markkinointiin osallistumisen tavoitteena on saada alalle motivoituneita opiskelijoita. Aikuisilla opiskelijoilla edellisistä opinnoista voi olla jo aikaa, tutoropiskelija voi olla tukenamassa myös heitä.

Vertaissovittelun järjestäminen toimipaikoissa on tulevaisuuden haasteena ja siinä järjestelmässä tutorit ovat keskeisiä toimijoita.

2. Mikä tutor on?

Tutor = ohjaaja, avustaja, tuen antaja, kaveri

Tutor tarkoittaa aloittavan opiskelijan opintoja ohjaavaa pidemmälle edistynyttä opiskelijaa. Tutor on kokeneempi ja opinnoissaan pidemmälle edennyt opiskelija, joka auttaa, ohjaa, opastaa ja tukee aloittavaa opiskelijaa. Tutorointi pitää sisällään yksittäisen opiskelijan tukemisen ja suoran neuvonnan lisäksi mm. opiskelijakuntatoimintaan aktivointia, opiskeluun liittyvää ohjausta ja oppilaitoksen ilmapiiriin vaikuttamista. Tutoroinnin tarkoituksena on madaltaa uusien opiskelijoiden kynnystä astua uuteen opinahjoon, parantaa oppilaitoksen ilmapiiriä ja vahvistaa ”kaveria ei jätetä-henkeä”.

Tutor voi olla mukana oppilaitoksen markkinoinnissa. Tutor markkinoi omalla persoonallaan oppilaitosta ja koulutusta.

Tutorin ominaisuuksia

Tutorin on helposti lähestyttävä ja luotettava. Hän osaa kuunnella, mutta kuunnellessaan samalla myös analysoida opiskelijan ongelmaa ja auttaa häntä eteenpäin. Vaikeissa tapauksissa hänen pitäisi myöntää omien valmiuksiensa riittämättömyys, mutta kuitenkin osata ohjata opiskelijaa hakemaan apua esimerkiksi terveydenhoitajalta, kuraattorilta, psykologilta tai etsiviltä.

Tutorin tärkeimpinä ominaisuuksina voidaan pitää:

- sosiaalisia taitoja, esiintymisvalmiuksia
- empaattisuutta
- positiivista elämänasennetta

Tutorin tehtävänä ei missään tapauksessa ole kantaa kaikkia opiskelijan murheitä hartioillaan, vaan hänen tehtäviinsä ja taitoihinsa kuuluu nimenomaan auttaa opiskelijoita löytämään ratkaisuja ongelmilleen ja auttaa heitä pitämään oppimisen prosessia yllä. Yhtä luonnollisesti kuin opiskelijoiden kannustaminen oppimisen poluilla, sisältyy tutorin tehtäviin myös hänen oma pyrkimyksensä kehittyä ja kehittää itseään tutorina.

3. Tutoriksi hakeutuminen ja kouluttautuminen

Tutoriksi hakeudutaan erilaisten kanavien kautta. Osassa toimipaikoista voidaan järjestää tutorvaalit, toisissa riittää ilmoittautuminen mukaan toimintaan.

Tutorina toimivilta edellytetään osallistumista tutorkoulutukseen.

Toimipaikat voivat järjestää tutorkoulutuksen omana toimintanaan. Kurssin laajuus on riippuen osallistumisen aktiivisuudesta parhaimmillaan 5 osp = 80h.

Lukiolaisten liitto, Sakki ry ja Saku ry järjestää myös tutorkursseja. Koulutus on vain yhden päivän mittainen, joten siitä ei sellaisenaan voi saada 1 osp suoritusmerkintää. Mutta kouluissa voidaan laajentaa ja jatkaa ko. tutorkoulutusta omana toimintana.

www.saku.fi

www.lukiolaisten.liitto.fi

www.sakkinet.fi

Kansainvälisyyden ja vaihtojen lisääntyessä toimipaikoissa myös tutoreiden (mobitutor) tarve ulkomaisten opiskelijoiden ohjaamisessa lisääntyy. Jokainen koulu voi myös halutessaan vielä syventää tutoreiden osaamista kansainvälisten opiskelijoiden ohjaamisessa tai harraste- ja liikuntatutortoiminnassa.

4. Tutorin tehtävät

4.1 Tutorkokouksissa sovitaan yhdessä toiminnasta

Tutorkokouksissa tehdään toimintasuunnitelma, jossa sovitaan seuraavan lukukauden toiminnasta. Kokouksia järjestetään tarpeen mukaan tai esim. kerran kuukaudessa. Tutortoiminnasta vastaava opettaja/ opinto-ohjaaja kutsuu kokouksen koolle. Kokouksista tehdään muistio.

Lukuvuoden aikana pyritään järjestämään ainakin yksi tapaaminen johon voivat osallistuvat kaikkien toimipaikkojen tutorit.

4.2 Tutor uusien opiskelijoiden ohjaajana ja tukijana

Uusien opiskelijoiden tukena ja turvana oleminen on yksi tärkeimmistä tutorin tehtävistä. Tutorin tulee huomioida erityisesti hiljaiset, arat ja yksinäiset opiskelijat ja pyrkiä luomaan heihin kontaktia. Tutor voi toimia myös opiskelijoiden puolestapuhujana.

Tutor ohjaa ja neuvoo opiskeluun liittyvissä käytännön asioissa kuten esimerkiksi; opiskeluun, ruokailuun, asumiseen, yhteydenottoon opettajiin, opintotuen hakemiseen, valinnaisuuksiin yms. Tutorit tutustuttavat uudet opiskelijat oppilaitokseen ja perehdyttävät sen sääntöihin.

Tutorit ohjaavat muualta tulleita opiskelijoita opiskelupaikkakunnalla liikkumisessa ja muussa vapaa-ajan toiminnassa.

Oppilaitoksissa voidaan järjestää myös tutorpäivystystä. Tällöin sovitaan kuka kulloinkin on vastuussa päivystysvuorosta. Päivystyspaikkana voi toimia esimerkiksi tila, jossa opiskelijat yleensä viettävät aikaansa.

4.3 Tutorit järjestävät yhteistä toimintaa koululla ja vapaa-aikana

---

Opintojen alussa on hyvin tärkeää, että uudet opiskelijat saavat rauhassa tutustua uuteen opiskelupaikkaansa ja opiskeluryhmäänsä. Oppilaitoksissa voidaan järjestää ensimmäisellä viikolla orientaatiota, johon voi mm. kuuluu opiskeluun, oppilaitoksen tiloihin ja opettajiin tutustumista. Tutorit ovat keskeisessä roolissa vastuuhajaajien apuna tämän vaiheen aikana. Orientaatioon voi kuulua myös ns. ryhmäytymispäivä, jonka tavoitteena on tutustuttaa ryhmäläiset toisiinsa oppilaitoksen tilojen ulkopuolella.

Tutorit voivat järjestää myös lukuvuoden aikana yhteisiä tapahtumia. Liikunnallisia tapahtumia (laskettelureissu) tai esim. pikkujouluja ja kevätkuuhlia tai vain ” Piristystä päivään ” toimintaa. Tutorit ovat avainasemassa kun opiskeluhuollossa mietitään mm. terveyden edistämiseen liittyviä toimia.

4.4 Tutor osallistuu koulutuksen ja oppilaitoksen markkinointiin

Oppilaitoksen ja koulutuksen esittely ja markkinointi on opiskelijälähtöistä, sellaisessa muodossa kuin opiskelijat sen haluavat. Tutorit ovat opinto-ohjaajien ja muun henkilöstön korvaamaton apujoukko koulutuksen markkinoinnissa/tiedottamisessa.

Peruskoulun oppilaat käyvät tutustumassa eri opistoihin erilaisina ryhminä tai yksittäisinä oppilaina. Näillä vierailuilla tutorit osaavat kertoa nuorille nuorten kielellä paremmin nuoria kiinnostavista asioista kuin opinto-ohjaajat tai opettajat.

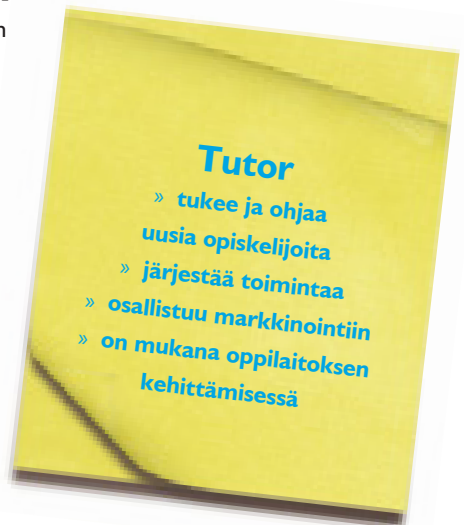
Erilaisia aikuisryhmiä tulee myös mm. työvoimakoulutuksen kautta. Heillekin tutorin tarjoama ohjaus sopii.

Maakunnan peruskoulut järjestävät ennen yhteishakuaikaa vanhempainiltoja joissa esittelevät eri jatko-opintomahdollisuuksia. Myös kotiväki kuuntelee mielellään tutor-opiskelijoiden kokemuksia koulutuksesta ja opiskelusta. Tutorit voivat käydä myös peruskoululuokissa ja muissakin paikoissa kertomassa omista opiskelukokemuksistaan. Nämä käynnit voidaan järjestää keskitetysti opinto-ohjaajien toimesta tai tutorit voivat olla myös itse aktiivisia vierailun järjestämisen suhteen.

Opistoissa järjestetään syyslukukauden alkupuolella ”kotiväen iltoja”, johon kutsutaan uusien opiskelijoiden läheisiä. Tutorit voivat olla myös näissä tapaamisissa mukana.

4.5 Tutor osallistuu oppilaitoksen erilaiseen kehittämistoimintaan

Toimipaikoissa pyritään aktiivisesti lisäämään opiskelijoiden osallistumista oppilaitosten toiminnan kehittämiseen. Tätä kautta tutorit voivat opiskelijakunnan ohella vaikuttaa oppilaitoksen kehittämiseen. Tutoreita voidaan kutsua mukaan opiston eri työryhmiin tai tiimeihin. Myös oppilaitoksen ulkoisessa ja sisäisessä arvioinnissa (auditoinnissa) ja opetussuunnitelman uudistamistyössä tutorit voivat olla mukana edustamassa opiskelijan näkökulmaa.

5. Jokainen toimipaikka järjestää tutortoimintansa itse

Tutoreiden tunnistamisen helpottamisessa toimipaikassa voidaan miettiä esim. tutor-paitojen tai liivien hankkimista. Tutoreista voi koota kuvallisen nimitaulun jossa voi olla myös yhteystiedot.

Tutortoimintaan osallistuminen voidaan merkitä vapaasti valittaviin opintoihin. Siksi on tärkeää että jokainen tutor merkitsee tämän oppaan loppusivuille muistiin oman osallistumisensa tutortoiminnan eri osa-alueisiin. 80 h, eli 5 osp, mikäli osallistuu aktiivisesti toimintaan. Tutoropas palautetaan tutortoiminnasta vastaavalle opettajalle tai opinto-ohjaajalle. Hän huolehtii suoritusmerkinnän opintorekisteriin.

6. Tutorin yhteistyökumppanit

Jokaiseen toimipaikkaan tulisi valita tutortoiminnasta vastaava kouluttaja, jonka vastuulla tutortoiminta on. Tutor-opettajana voi toimia opinto-ohjaaja tai joku muu opettaja tai tukihenkilöstöön kuuluva. Opinto-ohjaajien kanssa tutorit ovat kiinteässä yhteistyössä koulutuksista tiedottamisen suhteen. Tutor-opiskelijoita tarvitaan kertomaan koulutuksesta ja ammatista. Tutor-opiskelija voi myös ohjata koulutuskokeilussa olevia opiskelijoita.

Useassa tapauksessa tutorit toimivat myös opiskelijakunnassa ja tällöin yhteistyö on luontevaa. On tärkeää, että yhteistyöhön pyritään aktiivisesti vaikka yhteisiä toimijoita ei olisikaan.

TUTORTOIMINNAN VUOSISUUNNITELMA

Seuraavaan on koottu asioita, jotka voivat auttaa toimintasuunnitelman laatimisessa. Jokaisessa oppilaitoksessa voidaan tehdä aivan omannäköinen suunnitelmansa.

AIKATAULU	TOIMINTA	KUKA TEKEE
Jakso 1 elo-syyskuu UUSIEN OPISKELIJOIDEN VASTAANOTTAMINEN, UUSIEN TUTOREIDEN VALINTA		
Jakso 2 loka-marraskuu UUSIEN OPISKELIJOIDEN OHJAAMINEN		
Jakso 3 joulutammikuu KOULUTUKSISTA TIEDOTTAMINEN		
Jakso 4 helmi-maaliskuu		
Jakso 5 huhti-toukokuu TUTORKURSSI		
Muuna aikana		

Tule sinäkin tutoriksi!

